

บทที่ 1

ธรรมชาติของการอ่าน

เค้าโครงเรื่อง

1. การอ่านคืออะไร
2. การอ่านเป็นกระบวนการ
  - 2.1 กระบวนการถอดรหัส
  - 2.2 กระบวนการทางสายตา
  - 2.3 กระบวนการการคิด
  - 2.4 กระบวนการทางภาษา
  - 2.5 กระบวนการจิตภาษาศาสตร์

สาระสำคัญ

1. แต่ละบุคคลจะมองการอ่านแตกต่างกัน การอ่านหมายความว่าอย่างไรขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้อ่านและสถานการณ์ของการอ่านที่ดำเนินอยู่
2. การมองการอ่านตรงผลที่ได้รับจากการอ่าน (product) เช่น ความรู้สึกเพลิดเพลิน ข้อมูลต่าง ๆ คำตอบของคำถามท้ายบทอ่านที่หาได้ ทำให้เราไม่สามารถมองเห็นการอ่านได้อย่างชัดเจน ไม่สามารถทราบว่าเราจะหาความหมายจากการอ่านได้อย่างไร การมองการอ่านตรงกระบวนการจะทำให้แก้ปัญหาเหล่านี้ได้ และแท้จริงแล้วความหมายที่ได้จากการอ่านไม่ได้อยู่ที่บทอ่านอย่างเดียว แต่เกิดจากผู้อ่านมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน และมีผู้มองกระบวนการอ่านด้วยแนวคิดที่แตกต่างกันออกไป
3. มีหลายแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการการอ่าน แต่ละแนวคิดให้ความสำคัญกับรายละเอียดของการอ่านแตกต่างกัน แต่ทุกแนวคิดคาดว่าขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการการอ่านคือการเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาเนื้อหาในบทเรียนนี้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถ

1. อธิบายคำว่า “การอ่าน” ได้
2. อธิบายคำว่า “ผลลัพธ์” และ “กระบวนการ” ของการอ่านได้
3. อธิบายการอ่านในฐานะที่เป็น “กระบวนการถอดรหัส” ได้
4. อธิบายการอ่านในฐานะที่เป็น “กระบวนการทางสายตา” ได้
5. อธิบายการอ่านในฐานะที่เป็น “กระบวนการการคิด” ได้
6. อธิบายการอ่านในฐานะที่เป็น “กระบวนการทางภาษา” ได้
7. อธิบายการอ่านในฐานะที่เป็น “กระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์” ได้

การอ่านเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นทุกวันและเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนเรามาก จนบางครั้งเราคิดว่ามันเป็นเพียงสิ่งหนึ่งที่ต้องมีหรือสามารถเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเหมือนกับการหายใจที่เกิดขึ้นพร้อมกับคนเรา เราไม่ได้ตระหนักว่ามันเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ และมีคนจำนวนหนึ่งที่ไม่สามารถอ่านออก เราไม่ได้ตระหนักว่าเราได้ใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต

การเข้าใจเรื่องการอ่านช่วยให้เรามองเห็นเครื่องมือที่สามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงบุคคลได้เด่นชัดขึ้น และยังสามารถใช้ประโยชน์จากเครื่องมือนั้นได้อย่างเต็มที่

1. การอ่านคืออะไร

เมื่อมีคำถามว่า การอ่านคืออะไร บางคนอาจตอบว่าการอ่านคือการออกเสียงให้ถูกต้อง บางคนตอบว่าการอ่านคือการหาความหมายของสิ่งที่อ่าน บางคนบอกว่าการอ่านคือการแปลคำศัพท์ทุกตัว ผู้ที่ให้คำตอบเหล่านี้ต่างตอบตามความคิดที่เป็นไปตามสภาพ สถานการณ์ที่ตนเองอยู่ และสำหรับคุณ การอ่านคืออะไร

การอ่านก็เช่นเดียวกับการพูด การฟัง การเขียน คือเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาษา (language) และมีอยู่สองข้อที่เราเกี่ยวข้องกับภาษา ข้อแรกคือเราใช้มันอย่างมีจุดประสงค์ (purposes) ข้อสอง มันจะมีความหมายเมื่ออยู่ในสถานการณ์ (context) คนที่มีจุดประสงค์ต่างกันและอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่เหมือนกัน อาจให้ความหมายของการอ่านต่างกันไปด้วย เช่น สถานการณ์ต่อไปนี ที่ร้านตรวจวัดสายตา (ในสมัยที่ยังไม่มีการใช้คอมพิวเตอร์ตรวจวัดสายตา) มาริอ่านตัวเลขและตัวอักษรต่าง ๆ ที่ช่างตรวจวัดสายตาแสดงให้ดู ในกรณีนี้มาริมีจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบการมองเห็น การอ่านในความคิดของเธอก็คือการบอกกล่าวหรือชี้ได้ถูกต้องว่าสิ่งที่เห็นนั้นคืออะไร (identifying) ในสถานการณ์ที่สอง แดนกำลังเรียนวิชาภาษาอังกฤษและต้องอ่านคำภาษาอังกฤษในบัตรคำ (Word Card) ที่ครูแสดงให้ดู แดนพยายามออกเสียงให้ถูกต้องตามคำที่มองเห็น โดยนำความรู้เรื่องตัวอักษรกับเสียง (grapho-phonetic) มาใช้ การอ่านในความหมายของแดนคือการออกเสียงให้ถูกต้องหรือการถอดรหัสจากตัวอักษรเป็นเสียง (pronouncing or decoding) สถานการณ์ที่สาม แนนซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์และขอให้เพื่อนอ่านคู่มือการใช้ให้เพื่อจะได้อธิบายให้เธอได้ กรณีนี้แนนคิดว่าการอ่านคือการแปลความ การตีความ (interpreting) สถานการณ์สุดท้ายจอนเรียนภาษาฝรั่งเศส เขาต้องอ่านบทสนทนาที่อยู่ในบทเรียนและต้องจำให้ได้เพื่อนำไปอ่านปากเปล่าให้ครูฟัง และอีกเช่นกัน การอ่านในความคิดของจอนไม่เหมือนของมาริ แดน หรือแนน เพราะเขาคิดว่าการอ่านคือการท่องจำ (recitation)

จากตัวอย่างข้างต้น การอ่านเกิดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์และในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการอ่านจะมีความหมายแตกต่างกันไปด้วย คือหมายถึงการบอกหรือชี้ได้ถูกต้อง (identifying) การออกเสียงให้ถูกต้องหรือการถอดรหัส (pronouncing/ decoding) การแปลความ (interpreting) และการท่องจำ (reciting) เราจะมองการอ่านว่าคืออะไรนั้นขึ้นอยู่กับจุด

ประสงค์และสถานการณ์ของผู้อ่านเอง และด้วยวัตถุประสงค์และสถานการณ์ที่แตกต่างกันนี้เอง ที่ทำให้ผู้อ่านอ่านด้วยกระบวนการที่แตกต่างกัน เมื่อมารี แดน และจอนพยายามบอกหรือชี้คำ ให้ถูกต้อง ออกเสียงให้ถูกต้อง อ่านจากความทรงจำให้ถูกต้องนั้น พวกเขามุ่งเน้นความสนใจไปที่ การจดจำตัวอักษร คำ ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร โดยไม่คำนึงถึงความหมายของสิ่ง ที่อ่านมากนัก ดังนั้นกระบวนการการอ่านของพวกเขาเกี่ยวข้องกับกระบวนการจดจำเป็นส่วนใหญ่ แต่สำหรับแนนเธอมุ่งความสนใจไปที่ความหมายของสิ่งที่อ่าน ดังนั้นกระบวนการอ่านของเธอจะ เกี่ยวข้องกับการคิด การทำความเข้าใจ ซึ่งในบทต่อ ๆ ไป เราจะพูดถึงการอ่านในแง่นี้

<u>กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1</u>   <u>ให้ตอบคำถามต่อไปนี้</u>   1. อะไรที่ทำให้ความหมายของการอ่านแตกต่างกัน   2. ความหมายของการอ่านเท่าที่กล่าวมามีอะไรบ้าง   3. ความหมายของการอ่านในสถานการณ์ต่อไปนี้คืออะไร เด็กอายุ 4 ขวบนั่งบนตักแม่อ่านหนังสือ ก ไก่   4. คุณอ่านตำราวิชาจิตวิทยาเพื่อเตรียมสอบ การอ่านของคุณน่าจะหมายความว่าอย่างไร

2. กระบวนการการอ่าน

บ่อยครั้งที่เมื่อเราพูดถึงการอ่านแล้ว เราจะนึกถึงสิ่งที่เราได้รับก่อนเป็นอันดับแรก เราจะคิดว่าอ่านแล้วได้ความรู้อะไร ได้ข้อมูลอะไร เราสนใจที่ผล (output or product) ของการอ่าน และหลายครั้งที่เราสนใจเฉพาะสิ่งที่อ่านหรือบทอ่าน (text) เราจะดูว่าบทอ่านเป็นอย่างไร มีคำศัพท์ยากหรือไม่ ให้ข้อมูลมากหรือน้อย น่าเชื่อถือเพียงไร สนุกแค่ไหน ซึ่งเมื่อคิดอย่างนี้ เราจะอธิบายการอ่านได้ยาก ไม่สามารถมองเห็นธรรมชาติของมันได้ชัดเจน เพราะเราไม่สนใจเลยว่าผลที่ได้จากการอ่านนั้นมันมีขั้นตอนมาอย่างไร และซึ่งที่จริงแล้ว ตัวบทอ่านไม่ได้มีความหมายภายในตัวของมันเอง มันเพียงแต่มีศักยภาพพอที่จะให้เกิดความหมายขึ้นมา (potential for meaning) และมันจะมีความหมายขึ้นมาต่อเมื่อมีผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านนั้นจะเป็นผู้ที่มีความรู้เดิม ทักษะคิด ความรู้สึกเป็นของตนเองมาก่อน นั่นหมายความว่าบทอ่านนั้นจะมีความหมายอย่างไรขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้อ่านแต่ละคน เพราะฉะนั้นเพื่อจะได้เข้าใจธรรมชาติของการอ่านให้ชัดเจน เราควรให้ความสำคัญกับกระบวนการการอ่าน (process) มากกว่าผล (product) ของการอ่าน

กิจกรรมการเรียนรู้ 2

ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผลลัพธ์ (product) ของการอ่านหมายถึงอะไร

---

2. กระบวนการการอ่าน (process) หมายถึงอะไร

---

3. การมองการอ่านแบบเป็นกระบวนการมีประโยชน์อย่างไร

2.1 การอ่านเป็นกระบวนการถอดรหัส

ตามแนวคิดว่าการอ่านเป็นกระบวนการถอดรหัสนั้น (Reading as a Decoding Process) ผู้อ่านอ่านโดยพยายามถอดรหัสตัวอักษรหรือออกเสียงตัวอักษรหรือคำนั้นออกมา กระบวนการนี้เป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้อ่านพยายามเริ่มจากสัญลักษณ์ระดับตัวอักษร (letters) เป็นเสียง (sounds) และเป็นคำ (words) เขาเชื่อว่าเมื่อสามารถอ่านออกเสียงคำได้แล้ว ความหมายก็จะตามมา สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้อ่านต้องสามารถออกเสียงคำนั้นให้ได้ก่อน เช่นเมื่อออกเสียงคำว่า school หรือ restaurant เสียงที่เปล่งออกมาจะทำให้เกิดกระบวนการระลึกได้ว่า คำที่ได้ยินนั้นหมายถึง โรงเรียน หรือภัตตาคาร แต่อย่างไรก็ตามมีข้อโต้แย้งว่าแม้ผู้อ่านอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง แต่ถ้าคำนั้นไม่ได้เป็นคำที่เขารู้จักมาก่อน ความหมายก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ เช่นตัวอย่างต่อไปนี้

Tash bash is a wash hav et id ratio.

อะไรเกิดขึ้นเมื่อคุณอ่านข้อความข้างบน คุณอาจพยายามถอดรหัสตัวอักษรเป็นเสียง โดยดูว่าตัวอักษรแต่ละตัวมีเสียงอะไรแล้วเชื่อมเสียงแต่ละเสียงเข้าด้วยกันเพื่ออ่านเป็นคำ ไม่ว่าคุณจะออกเสียงได้ถูกต้องหรือไม่ สิ่งที่คุณมุ่งความสนใจไปนั้นก็คือการออกเสียงให้ถูกต้องที่สุด คุณไม่ได้นึกถึงความหมายเป็นอันดับแรก คุณคิดว่าจะรู้ความหมายได้ต่อเมื่อออกเสียงได้ถูกต้องก่อน และกรณีนี้ ถ้าคุณออกเสียงได้ถูกต้อง คุณเข้าใจความหมายหรือไม่ คงไม่เพราะมันไม่ใช่ศัพท์ในแวดวงของคุณ

อย่างไรก็ตามกระบวนการอ่านในแง่นี้คงใช้ได้สำหรับการอ่านความที่เป็นภาษาแม่ (mother tongue) เพราะก่อนการเรียนการอ่านในระบบหรือก่อนการเข้าโรงเรียน ผู้อ่านจะรู้วงศัพท์มากพอสมควรจากการพูด จากการใช้ในชีวิตประจำวันมาแล้ว แต่สำหรับการอ่านภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ผู้อ่านคงใช้กระบวนการอ่านแบบนี้ไม่ได้ผลนัก เพราะไม่มีพื้นฐานคำศัพท์จากการพูดหรือการใช้ในชีวิตประจำวันมาก่อน

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. กระบวนการถอดรหัสเน้นหรือให้ความสำคัญกับอะไร

---

2. การอ่านจะให้ความหมายเมื่อไรตามแนวคิดของการถอดรหัส

---

3. จงบอกขั้นตอนของการอ่านตามแนวคิดการถอดรหัส

2.2 การอ่านเป็นกระบวนการทางสายตา

การอ่านเป็นกระบวนการทางสายตา (Reading as a Visual Process) มีคำอธิบายว่าผู้อ่านสามารถมองเห็นตัวหนังสือด้วยตา ขณะที่อ่าน ตาของผู้อ่านจะเคลื่อนไหว แต่ไม่เคลื่อนตลอดเวลา เพราะถ้าเคลื่อนไหวหรือลออกไปมาตลอดเวลา ผู้อ่านจะมองไม่เห็นตัวหนังสือหรือถ้าเห็นอาจรับรู้ได้ไม่ชัดเจนว่าคืออะไร ตาของผู้อ่านจะเคลื่อนไหวในลักษณะเคลื่อน ๆ หยุด ๆ และขณะที่หยุดซึ่งเรียกว่าการหยุดของสายตา (fixations) ตาจะรับภาพไปสู่สมองซึ่งจะมีกระบวนการรับรู้เกิดขึ้น เมื่อหยุดแล้วตาก็จะเคลื่อนและหยุดต่อไปในลักษณะนี้เรื่อย ๆ ลักษณะการหยุด ๆ เคลื่อน ๆ ของสายตานี้เรียกว่า saccadic movements

นักอ่านที่ดีมักจะไม่มีอาการหยุดสายตา (fixations) บ่อยเกินไป เพราะเขารู้จักใช้ขอบข่ายการมองเห็น (span of recognition) ให้เป็นประโยชน์ เช่น เมื่ออ่านประโยค It sat in a hat. เขาอาจมี fixation เพียงครั้งเดียวตรงคำว่า sat และเมื่อหยุดสายตาตรงคำนี้ขอบข่ายการมองเห็นรอบ ๆ คำทำให้จับความได้ทั้งหมดประโยค แต่สำหรับนักอ่านที่ไม่ดีมักจะหยุดสายตาบ่อยเกินไป

ไป บางคนอาจถึงขนาดหยุดทุกคำเลยก็ได้ เช่นเมื่ออ่านประโยค We all feel the pain of loneliness occasionally. หยุดสายตาแปดครั้ง หมายความว่าอ่านทีละคำ หรือเมื่ออ่านคำ startle แต่หยุดสายตาดูทีละตัวอักษรคือ s, t, a, r, t, l, e หมายความว่าหยุดสายตาเจ็ดครั้ง ในกรณีนี้คุณลองคิดว่าความเข้าใจจะเกิดขึ้นเร็วหรือช้าเพียงไร ทำไมไม่มีการบอกว่าเวลาอ่านไม่ควรอ่านทีละคำ ควรอ่านเป็นหน่วยความคิด เหตุผลก็คือการใส่ใจกับรายละเอียดปลีกย่อยทุกอย่างเท่าเทียมกันหมด ไม่ได้หมายความว่าผู้อ่านจะเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งหรือเข้าใจอย่างรวดเร็ว ตรงกันข้ามอาจเข้าใจได้ช้าหรืออาจไม่เข้าใจเลยก็ได้ เพราะสมองจะต้องแบกรับรายละเอียดที่ไม่จำเป็นและต้องทำงานหนักมากเกินไป และการที่ผู้อ่านหยุดสายตาที่คำทุกคำหรือทุกตัวอักษร ก็คือเขาไม่มีขอบข่ายการมองเห็น (span of recognition) หรือไม่ใช่ประโยชน์จากสิ่งนี้ในการอ่าน แต่ถ้าเขาหยุดสายตาสองครั้งเมื่ออ่านประโยคที่มีแปดคำ ก็คือมีขอบข่ายการมองเห็นสี่คำ ผู้อ่านที่ดีควรรู้จักคัดเลือก (select) ว่าควรใช้ข้อมูลใดบ้างในการอ่าน ไม่ควรหยุดสายตาตรงรายละเอียดทุกอย่าง

แม้ว่านักอ่านที่ดีจะหยุดสายตาน้อยครั้งกว่านักอ่านที่ไม่ดี แต่ไม่ได้หมายความว่าเขาจะไม่มีการมองย้อนกลับไปอ่านข้อความที่อ่านผ่านมา หรือที่เรียกว่าการอ่านย้อนกลับ (regression) ทั้งนักอ่านที่ดีและไม่ดีจะมีการอ่านย้อนกลับหากเขาไม่เข้าใจข้อความที่อ่านผ่าน ๆ มา

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

ให้อธิบายคำต่อไปนี้สั้น ๆ

1. fixation

---

2. regression

---

3. saccadic movement

---

4. span of recognition

2.3 การอ่านเป็นกระบวนการการคิด

การอ่านเป็นกระบวนการการคิด (Reading as a Thinking Process) ที่เกี่ยวข้องกับสี่ทักษะ คือ การจดจำคำได้ (word recognition) การเข้าใจความตามตัวอักษร (literal comprehension) การเข้าใจแบบตีความ (interpretative comprehension) และการนำไปใช้ (application)

การจดจำคำได้ (Word recognition) ทักษะนี้เป็นขั้นแรกของกระบวนการ เมื่ออ่านบทอ่าน ผู้อ่านต้องจดจำคำหรือระลึกได้ว่าคำแต่ละคำในบทอ่านนั้นคืออะไร คำนั้นมีคุณสมบัติทางภาษาศาสตร์อย่างไร เช่นเมื่อเห็นคำว่า "chair" จำได้ว่าอ่านออกเสียง / cher / เป็นคำนาม และมีความหมายหมายถึงเก้าอี้ตัวหนึ่งหรือประธาน ถ้าผู้อ่านเห็นคำที่ไม่คุ้นเคย หรือจดจำคำไม่ได้ หรือจำผิด ย่อมทำให้เกิดความไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิด

ความเข้าใจในระดับตัวอักษร (Literal comprehension) ทักษะนี้เกี่ยวข้องกับการจดจำคำได้ และเข้าใจความหมายของมันเมื่ออยู่ในวลี ประโยค และย่อหน้า เช่นเมื่อเห็นคำว่า "chair" เราจำ

ได้ว่าคุณสมบัติทางภาษาศาสตร์ (คือ grapho-phonetic, syntactic, semantic elements) ของมันคืออะไร แต่จะไม่เข้าใจจนกว่ามันอยู่ในบริบทหรือสถานการณ์ เช่นใน ประโยค “The chair of department came late yesterday”. “There are four chairs in this room.” หรือเราจดจำคำว่า “get” ได้ว่าเป็นกริยา มีความหมายว่าได้รับ แต่ก็ไม่เข้าใจความหมาย จริง ๆ ว่าผู้สื่อจะสื่ออะไรจนกว่าอ่านในบริบทเช่น “Get up!” หรือ “Marie and Ann are getting along very well.”

ความเข้าใจในระดับตีความ (Interpretative comprehension) ทักษะนี้เกี่ยวกับความเข้าใจโดยนัย นอกจากจะต้องเข้าใจข้อความตามตัวอักษรแล้ว ผู้อ่านจะนึกถึงสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อเป็นนัยอีกด้วย เช่นคำว่า baby ในประโยค She acted like a baby. ผู้เขียนไม่ได้หมายถึงเด็กทารกโดยทั่วไป แต่หมายถึงในแง่ว่าทำตัวเป็นเด็กทารกที่ทำอะไรไม่ได้หรือทำอะไรไม่เป็น ทักษะนี้ต้องการความรู้เกี่ยวกับภาษาภาพพจน์ด้วย

การนำไปประยุกต์ใช้ (Application) ในขั้นนี้ผู้อ่านมีการรวบรวมความคิดเป็นของตนเอง เขาโยงสิ่งที่อ่านเข้ากับสิ่งเขามีอยู่เดิม เขาจะตั้งคำถามว่าสามารถทำอะไรกับสิ่งที่ได้อ่านมาบ้าง เขาประเมินสิ่งที่ได้อ่าน นอกจากนี้สิ่งที่เขาได้จากการอ่านนั้นมีผลต่อตัวเขาไม่มากนักน้อย คืออาจช่วยเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันความคิด ทักษะนี้บางอย่าง

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการอ่านตามกระบวนการการคิดประกอบด้วย

---

2. ความหมายของคำจะสมบูรณ์เมื่อไร

---

3. ขั้นสุดท้ายของการอ่านตามกระบวนการการคิดคืออะไร

2.4 การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษา

การอ่านเป็นกระบวนการทางภาษา (Reading as a Language Process) เพราะการอ่านเป็นทักษะทางภาษาอย่างหนึ่งนอกเหนือจากการฟัง การพูด และการเขียน ทั้งสี่ทักษะทางภาษานี้เกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด การเรียนรู้ภาษาเพื่อสามารถใช้ทักษะเหล่านี้ ผู้เรียนจำเป็นต้องรู้ส่วนประกอบทางภาษาศาสตร์สามประการคือ 1. ระบบเสียง (phonological) 2. ระบบโครงสร้าง (syntactic) และ 3. ระบบความหมาย (semantic)

ระบบตัวอักษร-เสียง (grapho-phonological)

สิ่งที่เป็นพื้นฐานของระบบเสียงคือ หน่วยเสียง (phonemes) ผู้ใช้ภาษาจะรู้จักเสียงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในภาษา รู้ว่าเมื่อรวมเสียงเหล่านี้เข้าด้วยกันจะเกิดเสียงเป็นคำอะไร รู้ว่าเสียงที่ต่างกันจะก่อให้เกิดความหมายต่างไปหรือไม่ เช่น เสียง / pat / ความหมายต่างจาก / cat / หรือถ้าผู้พูดออกเสียงเสียงหยุดกัก / p / ในคำว่า / cap / เป็นแบบมีกลุ่มลม (aspirated) กับแบบไม่มีกลุ่มลม (unaspirated) ก็จะรู้ว่าการออกเสียงทั้งสองแบบให้ความหมายที่เหมือนกัน

นอกจากนี้ความรู้เรื่องระบบเสียงยังรวมถึงการเน้นหนัก (stress) การหยุดเสียง (juncture) ระดับเสียง (pitch) สิ่งเหล่านี้มีผลต่อความหมาย เช่น ถ้าในประโยค "I have a new house", ผู้พูดเน้นคำว่า new จะมีความหมายต่างจากที่เน้น have เป็นต้น สำหรับการหยุดเสียงก็

เช่นกัน ผู้พูดจะรู้ว่าจะต้องหยุดเสียงในคำว่า I scream กับ ice cream ต่างกัน สุดท้ายระดับเสียงให้ความหมายต่างกัน เช่นประโยค “you are going.” กับ “you are going?”

ระบบโครงสร้าง (Syntactic knowledge)

เป็นความรู้เรื่องการรวมคำเป็นประโยค เจ้าของภาษาจะเข้าใจโครงสร้างประโยคแม้ว่าจะไม่ได้เรียนในโรงเรียน เขารู้ว่าคำควรมีการเรียงกันอย่างไร และรู้ว่าประโยคไหนที่ฟังหรืออ่านต่อไปนี้เป็นที่เข้าใจได้ I am going now. Am now go, I. This is a house. House this a is. What do you mean? Mean you want what to? เจ้าของภาษาจะรู้โครงสร้างของประโยคโดยสัญชาตญาณ เช่น รู้ว่าประธานควรนำหน้ากริยาในประโยคบอกเล่า เป็นต้น

ระบบความหมาย (Semantic knowledge)

เป็นความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ เช่นรู้ความหมายเกี่ยวกับคำว่า dogs ว่า dogs are mammals; dogs have ears; dogs do bark; dogs are loyal; dogs are pets. และระบบความหมายยังเป็นความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์กันของคำแต่ละคำ เช่นรู้ว่า dogs เกี่ยวพันกับ cats อย่างไร การเห็นคำว่า dogs, cats, birds อยู่ในบริบทเดียวกัน ไม่ใช่เรื่องแปลก แต่เราจะสงสัยถ้าคำว่า dolphin ปรากฏอยู่ในบริบทเดียวกับคำเหล่านี้ นอกจากนี้ความรู้เรื่องความหมายจะบอกเราได้ว่าประโยคไหนต่อไปนี้น่าเป็นไปได้ที่สุด

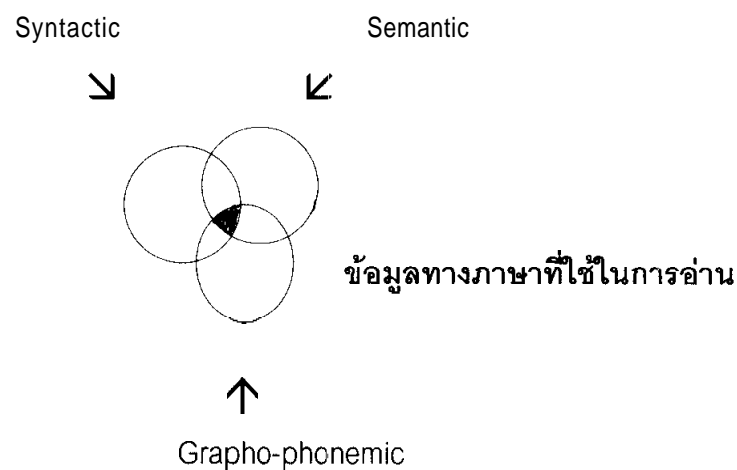
1. The dog always runs after John to school
2. John always runs after the dog to school.

ถ้าเราใช้ความรู้เรื่องระบบโครงสร้าง ประโยคทั้งสองถูกต้อง แต่ความรู้เรื่องระบบความหมายที่มีอยู่ในโลกนี้บอกเราว่าประโยคที่สองไม่น่าเป็นไปได้

ด้วยส่วนประกอบทั้งสามอย่างข้างต้นที่คนแต่ละคนมีอยู่ เขาจึงเข้าใจภาษาพูด มัทธิเข้าใจประโยคพูดว่า “Come over here.” เมื่อเขาสามารถเชื่อมโยงส่วนประกอบทางเสียง โครงสร้าง และความหมายที่ได้ยินเข้ากับความรู้เกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ที่เขา มีอยู่ และเช่นเดียวกับการฟัง ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่อ่านเมื่อสามารถเชื่อมโยงส่วนประกอบทางภาษาที่เห็นเข้ากับความรู้ทางภาษาที่เขา มีอยู่ได้ การเข้าใจภาษาพูดกับภาษาเขียนต่างกันตรงส่วนประกอบข้อที่หนึ่งของภาษา ในการอ่านผู้อ่านจะเห็นแทนการได้ยิน ดังนั้นผู้อ่านต้องรู้เกี่ยวกับระบบตัวอักษร ระบบการเขียน ผู้อ่าน

ต้องอ่านตัวอักษรแทนการได้ยินเสียง เห็นเครื่องหมายวรรคตอนแทนการได้ยินการหยุดเสียง เห็น
การขีดเส้นใต้ ตัวเอียง ตัวหนาแทนการได้ยินการเน้นเสียง

ดังนั้นการที่ผู้อ่านจะเข้าใจสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านจะใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ทั้งสามอย่างคือ
ระบบตัวอักษร-เสียง (grapho-phonemic) ระบบโครงสร้าง (syntactic) และระบบความหมาย
(semantic) ขณะที่อ่านผู้อ่านจะใช้ความรู้ทั้งสามอย่างนี้ ตามภาพต่อไปนี้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

ให้ตอบคำถามต่อไปนี้

1. ปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการอ่านคืออะไร

_____

2. ตามแนวคิดกระบวนการทางภาษาผู้อ่านอ่านประโยค I cannot get back. ได้เข้าใจเพราะอะไร

_____

3. ระบบทางภาษามีอะไรบ้าง

_____

2.5 การอ่านเป็นกระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์

ผู้สนับสนุนแนวคิดว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์ (Reading as a Psycholinguistic Process) คือ แฟรงค์ สมิธ (Frank Smith) เขาอธิบายการอ่านว่าเป็น “การลดความไม่แน่ใจ” (the reduction of uncertainty) ขณะอ่านข้อความหรือบทอ่าน ข้อเลือกหลากหลายที่ผู้อ่านมีอยู่ในใจจะค่อย ๆ ลดลงเพราะข้อมูลที่ผู้อ่านมองเห็น (visual information) คือ ตัวอักษร คำ ประโยค ย่อหน้า และข้อมูลที่มองไม่เห็น (nonvisual information) ซึ่งอยู่ในความคิดของผู้อ่านอยู่แล้วหรือที่เรียกว่าความรู้เดิม (prior knowledge) ข้อมูลทั้งสองแบบนี้จะค่อย ๆ ทำให้ผู้อ่านตัดสินใจได้ว่าควรตัดข้อเลือกอะไรออกไป

ตัวอย่าง: He picked up the ____.

ขณะอ่านประโยคจนถึงคำว่า the ผู้อ่านสามารถคิดถึงคำต่าง ๆ มากมายที่จะตามมาได้ เช่น book school phone a but although flower computer John go port happy แต่ข้อมูลทาง

โครงสร้าง (syntactic knowledge) ที่ผู้อ่านมีอยู่ทำให้เขาจำกัดตัวเลือกไว้ว่าเป็นคำนาม เพราะ the ควรตามด้วยคำนาม เพราะฉะนั้นตัวเลือกที่เขาเลือกไว้ก็คือคำนาม แต่คำนามมีมากมาย เช่น book school phone post port rack flower computer race house sofa ข้อมูลทางความหมาย (semantic knowledge) จะช่วยจำกัดตัวเลือกต่าง ๆ ที่เป็นคำนามให้ลดลง เขาจะเก็บหยิบ หรือยกอะไรได้ ควรเป็นสิ่งที่สามารถหยิบ ยก เก็บได้ ตัวเลือกอาจเหลือแค่ phone flower book

นอกจากนี้เคนเนท กูดแมน (Kenneth Goodman) กล่าวว่า“การอ่านเป็นเกมการเดาทางจิตภาษาศาสตร์” (Reading is a psycholinguistic guessing game) ขณะอ่าน ผู้อ่านจะใช้ตัวชี้แนะทางภาษาศาสตร์สามอย่าง คือระบบตัวอักษร-เสียง ระบบโครงสร้าง และระบบความหมาย รวมทั้งความรู้เดิม (prior knowledge) เป็นสิ่งช่วยในการทำนาย ยืนยัน หรือไม่ยืนยันสิ่งที่อ่าน ถ้าอ่านแล้วตรงกับที่ทำนาย ผู้อ่านจะยืนยันสิ่งที่ทำนายและเข้าใจ แต่ถ้าอ่านแล้วไม่ยืนยันสิ่งที่ได้ทำนายไว้เขาจะไม่เข้าใจแล้วจะอ่านและทำนายใหม่ ด้วยประสบการณ์ทางภาษาและความรู้เดิม ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดทุกอย่างเพื่อทำความเข้าใจ เขาอาจใช้ข้อมูลที่อยู่ในข้อความที่อ่านน้อยมากในการทำทำความเข้าใจ

ตัวอย่าง: In Bangkok, people have to get up very ____ to get to work on time. They may even get up since ____ if it is raining on that day.

ในการทำเข้าใจข้อความข้างบนนี้ ผู้อ่านไม่จำเป็นต้องฟังข้อมูลที่มองเห็นได้ (เช่น ตัวอักษร คำ) ทุกอย่าง ความรู้ทางภาษา--ระบบเสียง-ตัวอักษร ระบบโครงสร้าง และระบบความหมาย และประสบการณ์ ความรู้เดิมจะช่วยในการทำนายและยืนยันเพื่อความเข้าใจในที่สุด

ตัวชี้แนะทางระบบโครงสร้างจะบอกผู้อ่านว่าส่วนที่หายไปในช่วงว่างแรกต้องเป็นกริยาวิเศษณ์ (adverb) เพราะมันต้องขยาย get up กริยาวิเศษณ์ที่ขยายควรเป็นประเภทบอกสถานที่ เวลา หรือท่าทาง และประสบการณ์ที่ว่ากรุงเทพอดิิตช่วยให้เดาได้ว่าน่าจะเป็นเวลาเช่นคำว่า

early และประสบการณ์เกี่ยวกับกรุงเทพอีกเหมือนกันที่ช่วยให้ผู้อ่านทำนายได้ว่าในช่องว่างที่สอง น่าจะเป็นคำหรือวลีที่บอกเวลาเข้าสู่

แฟรงค์ สมิธ และเคนเนท กูดแมนกล่าวว่านักอ่านที่ดีจะใช้ตัวแนะที่เป็นข้อมูลทางระบบ โครงสร้างกับความหมายมากกว่าระบบเสียง-ตัวอักษร ตัวอักษรตัวเดียวก็อาจจะเพียงพอที่จะยืนยันการทำนายของเขาได้ แต่ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องมีการทำนายก่อนเสมอ

<u>กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6</u>   <u>ให้ตอบคำถามต่อไปนี้</u>   1. การอ่านเป็นการลดความไม่แน่ใจหมายความว่าอะไร   2. การอ่านเป็นเกมการเดาทางจิตภาษาศาสตร์หมายความว่าอะไร   3. กระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์ต่างจากกระบวนการทางภาษา อย่างไร

สรุป

โดยทั่วไปแนวคิด ทศนคติที่มีต่อการอ่านมีผลต่อพฤติกรรมการอ่าน เช่นเดียวกันการอ่านจะหมายความว่าอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลที่มีจุดประสงค์และอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน การให้ความสนใจกับการอ่านตรงกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์ จะช่วยให้มองเห็นแนวคิดที่มีต่อการอ่านได้ชัดเจนขึ้น มีการมองการอ่านเป็นกระบวนการแตกต่างกัน เช่นเป็นกระบวนการถอดรหัส กระบวนการทางสายตา กระบวนการการคิด กระบวนการทางภาษา แต่ละ

กระบวนการจะให้ความสำคัญกับสิ่งต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน ขั้นตอนการหาความหมายจะต่างกันไป แต่กระบวนการทุกแบบเหมือนกันคือต่างมีจุดมุ่งหมายขั้นสุดท้ายที่การได้รับความหมายจากสิ่งที่อ่าน

ประเมินผลท้ายบท

1. ให้จับคู่ข้อความต่อไปนี้โดยนำหมายเลขด้านซ้ายมือใส่หน้าข้อความด้านขวา

1. ออกเสียงให้ถูกต้อง	___ ก. กระบวนการทางจิตภาษาศาสตร์
2. มีการทำนาย ยืนยัน และเข้าใจ	___ ข. กระบวนการทางภาษา
3. ใช้ความรู้เรื่องระบบตัวอักษร-เสียง โครงสร้าง ความหมาย	___ ค. กระบวนการการคิด
4. ต้องรับรู้คำได้เป็นเบื้องต้น และ สามารถนำไปใช้หรือเปลี่ยนแปลง ตัวเองในขั้นสุดท้าย	___ ง. Saccadic movement
5. หยุดสายตาบ่อยมาก	___ จ. Poor readers
6. การเคลื่อนไหวของสายตาแบบหยุด ๆ เคลื่อน ๆ	___ ฉ. กระบวนการถอดรหัส

2. ให้ตอบคำถามต่อไปนี้โดยการอธิบาย

1. การอ่านหมายความว่าอะไร
2. การมองการอ่านเป็นผลผลิตกับกระบวนการมีผลต่อผู้มองอย่างไร
3. คุณคิดว่ากระบวนการอ่านแบบไหนที่เป็นไปได้สำหรับตัวคุณมากที่สุด
4. คุณเข้าใจว่าอย่างไร ถ้าในกรณีอ่านออกเสียงผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านล่วงหน้าก่อนออกเสียงคำนั้นออกมา